บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในด้านความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมในการทำวิจัย สภาพการทำวิจัยของอาจารย์ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของอาจารย์ในปัจจุบัน เพื่อนำเสนอนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

<u>ตอนที่ 1</u> ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ 52

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย และผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัย จำนวน 3 คน เพื่อนำมาประกอบการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีและแบบสอบถาม อาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ด้านวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่ เห็นว่า วัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ หมายถึง วิถีชีวิตการทำวิจัยของอาจารย์ที่สะท้อนออกมาในรูปของพฤติกรรมการทำวิจัย เป็นวิถีชีวิตในการทำงานทุกอย่างของอาจารย์ที่ต้องทำโดยใช้กระบวนการวิจัยทั้งหมด เช่น การเตรียมการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย การประเมินผลโดยใช้หลักการวิจัย และผลการวิจัยต้องสามารถนำมาพัฒนางานของอาจารย์ได้ทุกส่วน นอกจากนั้นยังเห็นว่า กระบวนการวิจัยแท้จริงคือ กระบวนการพัฒนางานทุกอย่างให้ดีขึ้น เป็นวิถีชีวิตของอาจารย์ได้ทุกเรื่อง นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านหนึ่งเห็นว่า วัฒนธรรมวิจัย เป็นวัฒนธรรมที่ใช้กระบวนการตั้งคำถาม หาคำตอบโดยใช้กระบวนการอย่างมีเหตุมีผล ปัจจัยเงื่อนไขที่มีเหตุผลต่อกัน ถ้าต้องการจะเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น ควรจะต้องทำตรงไหน สร้างความรู้ตรงไหนและเอาความรู้นั้นไปใช้อย่างไร ส่วนอีกท่านหนึ่ง ให้ความเห็นว่า วัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ขึ้นอยู่กับระบบของ

สถาบันที่เป็นแรงกระตุ้นหรือแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานวิจัย ฉะนั้นการจะสร้างเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงหรือจะพัฒนาวัฒนธรรมวิจัย จะต้องสร้างระบบของสถาบันให้เอื้อประโยชน์ต่ออาจารย์ให้สร้างผลงานที่ดีมีคุณภาพ ระบบที่ดีจะต้องบริหารจัดการให้อาจารย์เห็นว่า ชีวิตการเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยจะอยู่ได้ต้องทำวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเห็นพ้องกันว่า วัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ยังมีลักษณะที่ไม่เอื้อต่อการทำวิจัยมากนัก อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐในปัจจุบันแบ่งออกเป็นหลายประเภท กล่าวคือ ประเภทที่มีความรู้ทางการวิจัยดีแล้ว และมีความพร้อมที่จะทำวิจัย มีการจัดสรรเวลาและบริหารจัดการตนเองให้ทำหน้าที่สมควรจะทำตามภารกิจ ประเภทหนึ่งเป็นประเภทที่มีความรู้แต่ยังไม่มีความพร้อมที่จะทำวิจัย อาจจะยังเห็นว่าภารกิจอื่นสำคัญกว่า เช่น อาจทำงานด้านบริหาร ด้านกิจกรรม อีกประเภทหนึ่ง เป็นอาจารย์ที่อาจเคยเรียนและมีความรู้ด้านวิจัยมาแล้วหรืออาจไม่เคยเรียนรู้ด้านการทำวิจัยมาก่อน แต่ยังมีความรู้และประสบการณ์ด้านการทำวิจัยไม่มากพอ แม้มหาวิทยาลัยหรือสถาบันจะให้การสนับสนุนก็ยังไม่พร้อมที่จะทำวิจัย ซึ่งในแต่ละประเภท เมื่อพิจารณาลงไปอีกจะเห็นความแตกต่างตามระดับอายุ ภาควิชาหรือสาขาวิชา ธรรมชาติของศาสตร์จะเป็นปัจจัยผลักดันหรือเป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยได้ เช่น ภาควิชาวิจัย อาจมีบรรยากาศที่ผลักดัน กระตุ้นให้อาจารย์ทุกคนต้องทำวิจัย ในขณะที่อาจารย์ที่สอนวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานในบางมหาวิทยาลัยอาจไม่นิยมทำวิจัยเพราะยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องใช้งานวิจัยไปทำประโยชน์ใดได้โดยตรง

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์

ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในด้านการวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่สอดคล้องกันว่า สภาพการทำวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ผ่านมา จนถึงปัจจุบัน พบว่า อาจารย์ทำวิจัยกันน้อย ผู้ที่ทำวิจัยสม่ำเสมอมักจะเป็นคนเดิม ๆ หรือกลุ่มเดิม ๆ ที่มีใจรักในการวิจัย อาจารย์ส่วนใหญ่ที่ทำวิจัยยังคงมีเป้าหมายเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาการมากกว่าเพื่อสร้างองค์ความรู้ หรือเพราะความสนใจใฝ่รู้ อาจารย์ที่ไม่ได้ทำวิจัยมักให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา เพราะภาระงานสอน งานบริหาร งานบริการวิชาการอื่น ๆ มีมากจนไม่สามารถทำวิจัยได้ ผลงานวิจัยส่วนใหญ่ยังมีลักษณะกระจัดกระจาย และขึ้นอยู่กับความต้องการของแหล่งเงินทุน การทำวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชายังมีน้อย ผลงานวิจัยส่วนใหญ่โดยเฉพาะทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ยังมีน้อยมาก การเผยแพร่ผลงานสู่วงการวิชาการระดับชาติและระดับสากล หรือการลงตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติยังมีน้อย

เมื่อพิจารณานโยบายของมหาวิทยาลัยหลายแห่งพบว่า แม้ว่าจะมีนโยบายด้านการวิจัย และสนับสนุนให้อาจารย์เอาการวิจัยเข้าสู่กระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน แต่มหาวิทยาลัยกลับไม่มีสิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกให้อย่างเพียงพอ เช่น ไม่มีหนังสือ ตำรา ที่ทันสมัยให้อาจารย์ได้ค้นคว้า ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้ใช้ และจัดภาระงานสอนมากจนอาจารย์ไม่มีเวลาทำวิจัย สิ่งที่เห็นอีกประการหนึ่ง คือ วัฒนธรรมองค์กรในสถาบันอุดมศึกษา คือ การจัดวิชาสอนให้อาจารย์ไม่มีการเปลี่ยนแปลง อาจารย์ที่

สอนระดับปริญญาโทไม่เคยเอาอาจารย์ใหม่มาช่วยสอน ไม่เปิดโอกาสให้พัฒนาความรู้ใหม่ ประสบการณ์ใหม่ โอกาสในการนำเอาการวิจัยมาช่วยในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนไม่มี บรรยากาศจึงไม่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ในขณะที่สถาบันได้รับโครงการวิจัยมาจากหน่วยกองทุนวิจัยใดก็ตาม ในทางปฏิบัติพบว่า หัวหน้าโครงการวิจัยส่วนใหญ่ในหลายสถาบันมักจะใช้ทีมงานวิจัยชุดเดิมมาร่วมทำวิจัย ซึ่งต่างจากต่างประเทศที่มักจะชวนนักวิจัยรุ่นใหม่มาช่วยเป็นผู้ช่วยวิจัย ด้วยเห็นว่าการจูงใจหรือกระตุ้นอาจารย์ใหม่ให้ทำวิจัยทำได้ง่ายกว่าคนเก่า และเป็นการฝึกทักษะด้านการทำวิจัยให้เชี่ยวชาญขึ้นด้วย

นอกจากนั้นอุปสรรคสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำวิจัยของอาจารย์ คือ ระบบบริหารจัดการโดยเฉพาะด้านการเงิน ซึ่งมีความยุ่งยาก ซ้ำซ้อนทำให้อาจารย์เกิดความเบื่อหน่ายที่จะต้องผ่านขั้นตอนการเบิกจ่ายของระบบราชการ

แนวทางพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

ผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่า ปัจจัยเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาเพื่อทำให้เกิดวัฒนธรรมวิจัยขึ้น คือ จะต้อง "ได้ใจ" ของอาจารย์ก่อน ต้องทำให้อาจารย์เห็นความสำคัญของการทำวิจัย ให้เชื่อและศรัทธาในวิถีชีวิตการทำวิจัย จึงจะสนับสนุน สิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้เอื้อและสนับสนุนการทำวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนหนึ่งเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้อาจารย์มีความหลากหลายในการทำวิจัย (diversity) โดยให้อาจารย์มีโอกาสได้เลือกวิถีปฏิบัติที่ตนถนัดมากที่สุด อาจารย์ที่ถนัดในการสอน ก็ควรจะคิดค้นวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ตนสอนได้ดีที่สุดโดยไม่จำเป็นต้องทำวิจัย แต่เมื่ออาจารย์พบปัญหาอันเกิดในกระบวนการเรียนการสอนก็สามารถทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหา ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การสอนประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้อาจารย์เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จในการสร้างผลงาน เป็นการเปลี่ยนค่านิยม ทัศนคติที่มีต่อการทำวิจัยโดยไม่รู้สึกตัว ซึ่งถือว่าเป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์อย่างแท้จริง

วิธีการพัฒนาให้เกิดวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมีความเห็นพ้องกัน คือ ควรมีระบบพี่เลี้ยงให้กับนักวิจัยรุ่นใหม่ (mentors) ให้อาจารย์ที่เชี่ยวชาญด้านวิจัย มีประสบการณ์การทำวิจัยมายาวนานมาเป็นหัวหน้าโครงการวิจัย โดยนำอาจารย์ที่เพิ่งเริ่มทำวิจัยเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเรียนรู้และเพิ่มทักษะด้านการทำวิจัย การปรับเปลี่ยนวิธีคัดสรรอาจารย์ใหม่โดยพิจารณาความสามารถด้านวิจัยควบคู่การสอน มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายด้านวิจัยให้ชัดเจนในการส่งเสริมศักยภาพด้านการวิจัยของอาจารย์ ควรให้น้ำหนักภาระงานวิจัยเทียบเท่างานสอน และงานวิชาการอื่น ๆ ควรปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพสู่วงวิชาการระดับชาติและระดับสากล ทั้งการนำเสนอในที่ประชุมวิชาการนานาชาติ และการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

โดยสรุป ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ให้มากที่สุด และส่งเสริมให้อาจารย์สร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ มีผลกระทบ (impact) สามารถนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริง

จากผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว ผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลด้านวิสัยทัศน์เกี่ยวกับวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาวัฒธรรมวิจัยของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกประเด็นเพื่อเป็นองค์ประกอบในการสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 15 คน ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา จากทุกคณะ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยของอาจารย์ นโยบายในการส่งเสริมการวิจัย หลักในการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณเพื่อส่งเสริมการวิจัย ปัญหาและอุปสรรคหรือข้อจำกัดที่มีผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์ แนวทางในการจูงใจให้อาจารย์ทำวิจัย สิ่งที่ควรพัฒนาเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการทำวิจัย ตลอดจนนวัตกรรม หรือระบบต่าง ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาวัฒธรรมวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

เป้าหมายในการพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยของอาจารย์

ผลการสัมภาษณ์ในภาพรวมของทุกคณะเกี่ยวกับเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถด้านการทำวิจัยของอาจารย์ พบว่า เป้าหมายในเชิงปริมาณ ทุกคณะวิชามีเป้าหมายให้อาจารย์ทุกคนควรทำวิจัย ทั้งวิจัยเดี่ยว วิจัยเป็นทีม หรือชุดโครงการวิจัย เป้าหมายเชิงคุณภาพ มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพด้านการวิจัยให้แก่อาจารย์เพื่อนำไปสู่การผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ อาจารย์ควรผลิตผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และผลงานวิจัยที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่อาจารย์รับผิดชอบสอน หรืออาจารย์สามารถนำความรู้จากการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจารย์สามารถนำกระบวนการวิจัยเป็นฐานในการสอน การบริการวิชาการ เป้าหมายโดยรวมทุกคณะมุ่งพัฒนาให้อาจารย์รักที่จะทำวิจัย ทั้งเพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการและเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการในตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่สัมฤทธิผลทั้งด้านการสอน การวิจัย งานบริการวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของอาจารย์มหาวิทยาลัย

นโยบายในการส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์เพื่อบรรลุสู่เป้าหมาย

ในด้านนโยบายที่ส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ พบว่า ในภาพรวมทุกคณะวิชา มีนโยบายที่ชัดเจนโดยกำหนดไว้เป็น KPI ว่า ให้อาจารย์ทุกคนต้องทำวิจัยเป็นภารกิจหลักควบคู่กับการสอน คณะ

ต่าง ๆ มีนโยบายพัฒนาระบบบริหารงานวิจัย การจัดการงานวิจัยทั้งในระดับภาควิชา และระดับคณะ โดยมีคณะกรรมการบริหารงานวิจัยของคณะกำกับดูแล ทั้งโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากเงินรายได้ของคณะ และโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนจากแหล่งทุนภายนอก แทบทุกคณะมีนโยบายให้อาจารย์สามารถเขียนโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุนการวิจัยได้ตลอดทั้งปี ในบางคณะมีระบบพี่เลี้ยง (mentors) ที่จะช่วยเป็นที่ปรึกษาด้านวิจัยให้กับอาจารย์ใหม่ที่เพิ่งเริ่มทำวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัย มีการสนับสนุนข้อมูลด้านแหล่งทุนให้กับคณาจารย์ในคณะได้ทราบอย่างทั่วถึงและรวดเร็วทันเวลา ในปัจจุบันการวิจัยมักมาจากความต้องการและความสนใจของนักวิจัยเป็นหลัก แต่นโยบายที่คณะต่าง ๆ พยายามให้เกิดขึ้น คือ การตั้งโจทย์วิจัยควรมาจากความสนใจของผู้วิจัย จากความต้องการของชุมชน และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากผลงานวิจัย มีการกำหนดเป้าหมายและนโยบายด้านวิจัยให้สอดคล้องกับนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ส่งเสริมให้มีความร่วมมือด้านวิจัยกับหน่วยงานภายนอกทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สนับสนุนให้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ ส่งเสริมให้เกิดระบบเครือข่ายด้านวิจัยเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย กระตุ้นให้อาจารย์สร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น และคณะต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองคุณภาพงานวิจัยและประเมินผลโครงการวิจัยของอาจารย์

การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณด้านการวิจัย

ในภาพรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในแต่ละคณะวิชา มีแหล่งเงินทุนสำหรับสนับสนุนการวิจัยใน 3 ลักษณะ ได้แก่ แหล่งเงินทุนจากเงินรายได้ของแต่ละคณะ โดยทั่วไปจัดสรรทุนไว้ให้คณาจารย์ได้นำเสนอโครงการวิจัยทุนละไม่เกิน 50,000 บาท แหล่งเงินทุนสนับสนุนวิทยาเขตปัตตานี และแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนภายนอก เช่น จากเงินงบประมาณแผ่นดินจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สภาวิจัยแห่งชาติ และจากสำนักงานการอุดมศึกษา เป็นต้น โดยในแต่ละคณะ จะมีคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยที่คณาจารย์ขอทุนวิจัย เพื่อจัดสรรทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัยของคณะในด้านการจัดสรรทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการวิจัย ในหลายคณะได้จัดเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้ความสะดวกกับคณาจารย์ของคณะได้ใช้ในการค้นคว้าวิจัย บางคณะได้จัดให้คณาจารย์ทุกคนมีคอมพิวเตอร์แบบพกพา คนละ 1 เครื่อง เพื่ออำนวยความสะดวกและเอื้อต่อการใช้ในการค้นคว้าข้อมูลการวิจัยได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

การส่งเสริมความรู้และทักษะด้านการทำวิจัยของอาจารย์

ในด้านการส่งเสริมความรู้ และทักษะด้านการทำวิจัยของอาจารย์ ในภาพรวมทุกคณะมีนโยบายส่งเสริมให้อาจารย์ทุกคนได้ทำวิจัย อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง หลายคณะจัดอบรมทักษะด้านการทำวิจัยทั้งโครงการระยะสั้นและโครงการระยะยาวให้กับอาจารย์ได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านวิจัย มีการจัดประชุม สัมมนาให้ความรู้ด้านวิจัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับภาควิชาและคณะ บางคณะมีการจัด

อาจารย์นักวิจัยอาวุโสให้เป็นพี่เลี้ยง (mentors) ให้ทำวิจัยร่วมกับอาจารย์นักวิจัยรุ่นใหม่ ส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในลักษณะเครือข่ายโครงการวิจัยกับคณะ และมหาวิทยาลัยภายนอก เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย ในระดับวิทยาเขตมีการจัดประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เช่น ในงาน ม.อ.วิชาการของวิทยาเขต บางคณะมีการจัดประชุมนานาชาติ และเปิดโอกาสให้คณาจารย์ได้นำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะต่าง ๆ ของวิทยาเขตปัตตานี พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของอาจารย์ ก็คือ งานวิจัยในสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเป็นงานทดลองต่าง ๆ ปัญหาที่พบคือ เครื่องมือ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการค้นคว้าวิจัย ส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานเกิน 15 ปี ซึ่งเกินกำหนดไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ เงินงบประมาณที่คณะจัดสรรให้ ส่วนใหญ่เป็นเงินสนับสนุนพวกสารเคมีมากกว่าเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ความพร้อมทางกายภาพและระบบสาธารณูปโภค น้ำ ไฟ ยังไม่เอื้อต่อการค้นคว้าวิจัยมากนัก คณะที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ ผลงานวิจัยเป็นผลงานสร้างสรรค์ จึงไม่มีรูปแบบที่เป็นต้นแบบจึงยากต่อการเข้าใจและยอมรับจากแหล่งทุนวิจัยต่าง ๆ ตัวอาจารย์แต่ละคนมีความเป็นปัจเจกบุคคลสูง และหลายคนเกิดความท้อแท้ว่าผลงานสร้างสรรค์เมื่อต้องนำมาเข้าสู่กระบวนการวิจัย จะเปรียบเทียบกันได้อย่างไร อาจารย์ในแทบทุกคณะประสบปัญหาด้านชั่วโมงสอนที่มีภาระงานสอนมาก จนทำให้ไม่สามารถจัดสรรเวลาเพื่อทำงานวิจัยได้ทันกำหนดเวลา ภารกิจหลักยังเน้นการสอนมากกว่าวิจัย

ปัญหาอื่น ๆ ที่พบคือ งานวิจัยของอาจารย์ในภาพรวมของวิทยาเขตปัตตานียังมีน้อย ภาวะการแข่งขันมีน้อยในเชิงวิชาการ วิจัยที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นผลงานวิจัยที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมากนัก ยังไม่มีการกำหนดทิศทางการวิจัยให้ชัดเจนหลายคณะประสบปัญหาด้านการวิพากษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิจากแหล่งทุนภายนอก ซึ่งไม่ทราบเจตนารมย์ของผู้วิจัยที่แท้จริง ทำให้ถูกตัดงบประมาณเงินทุนสนับสนุนไป เกิดความท้อแท้ใจและขาดแรงจูงใจในการเขียนโครงการวิจัยเพื่อขอทุนสนับสนุนในครั้งต่อไปอีก บางคณะมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน ในการพิจารณาเงินทุนสนับสนุนจากรายได้ของคณะ ทำให้อาจารย์เบื่อหน่ายในการทำวิจัย

แนวทางในการจูงใจให้อาจารย์ทำวิจัย

ผู้บริหารได้ให้แนวทางในการจูงใจเพื่อสร้างโอกาสให้อาจารย์แต่ละคณะได้ทำวิจัยให้มากขึ้น โดยเห็นว่า ควรสร้างระบบจูงใจจากคณะ และภาควิชาอย่างจริงจัง ต้องกระตุ้นให้อาจารย์เห็นความสำคัญของการทำวิจัย โดยถือเป็นภารกิจหลักของอาจารย์ควบคู่กับการสอน จูงใจให้อาจารย์เห็นว่าการทำวิจัยไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ด้านตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์อย่างเดียว แต่เพื่อชื่อเสียงของคณะ เพื่อประโยชน์ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการเพื่อประโยชน์ต่อการนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วย ทุกคณะต้องพยายามผลักดันให้ภาระงานวิจัยปรากฏใน TOR ของอาจารย์ในทุกปีการศึกษาด้วย

นอกจากนั้น การจูงใจควรสร้างความพร้อมทั้งด้านเวลา ความรู้ ความสนใจ และความท้าทายของโจทย์วิจัย ให้เกิดขึ้นภายในตัวอาจารย์ โดยนโยบายของทุกคณะควรจัดภาระงานสอนให้เหมาะสม ให้อาจารย์มีเวลาทำวิจัยอย่างเพียงพอ ควรสร้างระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย (mentors) อย่างจริงจังเพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์รุ่นใหม่ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ของนักวิจัยอาวุโส และควรจัดระบบส่งเสริมผลงานวิจัยโดยให้ทุนในการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพให้ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ หรือนำเสนอในที่ประชุมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ นอกจากนั้นในระดับวิทยาเขต และระดับคณะ ควรมีหน่วยงานที่ดูแลด้านประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่ผลิตผลงานวิจัยที่ดี ได้มีแรงจูงใจในการทำงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนให้การทำวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาของทุกคณะ เปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาร่วมทำงานวิจัยภายใต้ชุดโครงการวิจัยขนาดใหญ่ เพื่อขยายผลงานวิจัยให้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน หรือแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้ในภาพรวม

สิ่งที่ควรพัฒนาเป็นการเร่งด่วน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะต่าง ๆ ของวิทยาเขตปัตตานี ถึงสิ่งที่ควรจะพัฒนาเป็นการเร่งด่วน เพื่อพัฒนาให้เกิดวัฒนธรรมวิจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ภายในวิทยาเขตปัตตานี พบว่าผู้บริหารทุกคณะเห็นว่า ควรให้ทุกคณะมีนโยบายอย่างจริงจังว่า ให้อาจารย์ทุกคนต้องทำวิจัยเป็นภารกิจหลัก เช่นเดียวกับการสอน และกำหนดไว้ใน TOR ของทุกคน และควรให้ทุกคณะมีระบบที่ผลักดันให้ผลงานวิจัยของอาจารย์ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งในวารสารระดับชาติ และระดับนานาชาติ ควรมีระบบจูงใจ กระตุ้นให้อาจารย์ทุกคนมีกำลังใจและมีความมุ่งมั่นที่จะผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องมีการปรับกฎเกณฑ์และลดขั้นตอนที่ยุ่งยากซ้ำซ้อนในการขอทุนโครงการวิจัยให้เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ด้วย

นอกจากนั้น ในระดับวิทยาเขตปัตตานี ควรจัดให้มีแกนนำ ซึ่งหมายถึง นักวิจัยที่มีประสบการณ์ด้านวิจัยมายาวนาน มีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง มีความสนใจในการทำวิจัยอย่างจริงจัง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถดึงอาจารย์จากภาควิชา/คณะต่าง ๆ มาร่วมทำวิจัยในลักษณะชุดโครงการวิจัยใหญ่ในลักษณะสหสาขาวิชา มีเครือข่ายงานวิจัย ที่มีความตั้งใจจริงที่จะผลักดันให้เกิดงานวิจัยที่โจทย์วิจัย สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและแก้ปัญหาสังคมได้อย่างแท้จริง และต้องมีการบริหารจัดการโครงการวิจัยที่ดีและเป็นระบบทั้งในวิทยาเขตและคณะ ควรจัดหาแหล่งทุนวิจัยทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่สนับสนุนเงินทุนวิจัยให้กับโครงการวิจัยที่ตอบโจทย์วิจัยในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นได้

นวัตกรรม (ระบบ) เพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์

นวัตกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้งระดับภาควิชาและคณะวิชาต่าง ๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะถึงระบบต่าง ๆ ดังนี้

ระบบจูงใจ ทั้งด้านเงินทุนวิจัย เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดภาระงานให้การสอนและการวิจัยมีสัดส่วนที่เหมาะสม

ระบบการบริหารงานวิจัย ควรเริ่มตั้งแต่กระบวนการคัดสรรอาจารย์เข้าสู่ระบบอุดมศึกษา โดยพิจารณาทักษะทั้งด้านการสอนและวิจัย ควรเลือกอาจารย์ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี สื่อสารได้ดี ควรมีนโยบายสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ให้มากขึ้น โดยสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำวิจัย ให้อาจารย์ต้องการทำวิจัยเพราะใจรัก ใฝ่รู้ ต้องการพัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ด้านวิจัยมากกว่าทำวิจัยเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการอย่างเดียว ควรกำหนดภาระงานให้อาจารย์ทุกคนต้องทำวิจัยในระยะเริ่มแรก ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการวิจัย ให้มีความหลากหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ควรทำหน้าที่เป็นแกนนำด้านการพัฒนางานวิจัยของมหาวิทยาลัย ควรจัดบรรยากาศวิชาการที่ส่งเสริมให้เกิดการวิจัย โดยสร้างไตรภาคี ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชนและภาครัฐ ให้มีความร่วมมือสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและใช้ประโยชน์ได้จริง ควรปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์การให้เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ต้องสร้างนักวิจัยและสิ่งแวดล้อมในการวิจัย โดยการจัด success story โดยการนำผู้ที่ประสบความสำเร็จด้านวิจัยมาถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน ด้านผลงานวิจัย ควรมีระบบประเมินคุณภาพผลงานวิจัย ทั้งในแง่พัฒนาการเรียนการสอน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และประโยชน์ในการแก้ปัญหาพัฒนาสังคม ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นกำลังใจแก่นักวิจัยให้ต้องการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป สภาพวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารทั้งระดับคณะและภาควิชา พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ยังมีค่านิยมในการทำวิจัยเดี่ยวมากกว่าการทำวิจัยเป็นทีม หรือเป็นเครือข่าย วัตถุประสงค์หลักของการทำวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการมากกว่าเพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอน หรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ แม้จะมีอาจารย์บางกลุ่ม บางคนที่มีใจรักในการทำวิจัย มีความสนใจใฝ่รู้ และทำวิจัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่เป็นเพียงส่วนน้อย อาจารย์ส่วนใหญ่ยังคงยึดการสอนเป็นภารกิจหลัก เนื่องจากจำนวนผู้สอนกับจำนวนรายวิชาที่คณะต่าง ๆ เปิดการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์แต่ละคนยังคงมีภาระงานสอนค่อนข้างมาก จนไม่มีเวลาทำวิจัยอย่างเพียงพอ อาจารย์จำนวนมากไม่สามารถทำวิจัยได้เสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด หลายคนเบื่อหน่ายกับขั้นตอนการพิจารณาเงินทุนวิจัยของคณะที่ไม่เอื้อให้อยากทำวิจัย สิ่งที่ผู้บริหารมีความคิดเห็นตรงกันมากที่สุด คือ แม้ปัจจุบันทุกคณะจะได้พยายามกำหนดให้การวิจัยเป็น TOR ของอาจารย์ทุกคน แต่งานวิจัยที่ทำส่วนใหญ่ผลงานยังไม่มี impact อาจารย์จำนวนมากในแต่ละคณะยังคงเสนอโครงการวิจัยจากโจทย์วิจัยที่ตนถนัด สนใจมากกว่าการกำหนดโจทย์วิจัยจากประโยชน์ที่จะได้รับจากผลงานวิจัยที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคม หรือแก้ปัญหาสังคมท้องถิ่นได้

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำเสนอ 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ																
ชาย	27	77.1	10	45.5	19	39.6	13	86.7	4	33.3	6	66.7	3	75.0	82	56.6
หญิง	8	22.9	12	54.5	29	60.4	2	13.3	8	66.7	3	33.3	1	25.0	63	43.4
รวม	**35**	**100**	**22**	**100**	**48**	**100**	**15**	**100**	**12**	**100**	**9**	**100**	**4**	**100**	**145**	**100**
วุฒิการศึกษาสูงสุด																
ปริญญาตรี	-	-	3	13.6	-	-	-	-	-	-	1	11.1	-	-	4	2.8
ปริญญาโท	20	57.1	16	72.7	22	45.8	11	73.3	11	91.7	8	88.9	2	50.0	90	62.1
ปริญญาเอก	14	40.0	3	13.6	26	54.2	4	26.7	1	8.3	-	-	2	50.0	50	34.5
อื่น ๆ	1	2.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	.7
รวม	**35**	**100**	**22**	**100**	**48**	**100**	**15**	**100**	**12**	**100**	**9**	**100**	**4**	**100**	**145**	**100**
ประสบการณ์ทำงาน																
น้อยกว่า 5 ปี	12	34.3	8	36.4	12	25.0	9	60.0	11	91.7	4	44.4	3	75.0	59	40.7
5-10 ปี	2	5.7	5	22.7	12	25.0	1	6.7	-	-	2	22.2	1	25.0	23	15.9
11-15 ปี	3	8.6	3	13.6	10	20.8	3	20.0	1	8.3	1	11.1	-	-	21	14.5
16-20 ปี	5	14.3	1	4.5	6	12.5	1	6.7	-	-	-	-	-	-	13	9.0
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	13	3.7.1	5	22.7	8	16.7	1	6.7	-	-	2	22.2	-	-	29	20.0
รวม	**35**	**100**	**22**	**100**	**48**	**100**	**15**	**100**	**12**	**100**	**9**	**100**	**4**	**100**	**145**	**100**
ตำแหน่งทางวิชาการปัจจุบัน																
อาจารย์	20	57.1	19	86.4	35	72.9	12	80.0	12	100	7	77.8	1	25.0	106	73.1
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	12	34.3	2	9.1	12	25.0	2	13.3	-	-	2	22.2	2	50.0	32	22.1
รองศาสตราจารย์	3	8.6	1	4.5	1	2.1	1	6.7	-	-	-	-	1	25.0	7	4.8

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	**35**	**100**	**22**	**100**	**48**	**100**	**15**	**100**	**12**	**100**	**9**	**100**	**4**	**100**	**145**	**100**
ความรับผิดชอบด้านบริหาร																
ไม่มี	21	60.0	14	63.6	34	70.8	11	73.3	11	91.7	5	55.6	2	50.0	98	67.6
มี	14	40.0	8	36.4	14	29.2	4	26.7	1	8.3	4	44.4	2	50.0	47	32.4
0-5 ชั่วโมง/สัปดาห์	1	2.9	3	13.6	3	6.3	2	13.3	-	-	-	-	-	-	9	6.4
6-10 ชั่วโมง/สัปดาห์	3	8.6	-	-	3	6.3	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4.3
11-15ชั่วโมง/สัปดาห์	2	5.7	3	13.6	4	8.3	-	-	1	8.3	2	22.2	1	50.0	13	9.1
มากกว่า 15 ชั่วโมง/สัปดาห์	7	20.0	1	4.5	3	6.3	2	13.3	-	-	1	11.1	1	50.0	15	10.2
รวม	**35**	**100**	**22**	**100**	**48**	**100**	**15**	**100**	**12**	**100**	**9**	**100**	**4**	**100**	**145**	**100.0**

จากตารางที่ 1 พบว่าอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.6 เพศหญิงร้อยละ 43.4 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 145 คน

ด้านวุฒิการศึกษาสูงสุด พบว่า ในภาพรวม ส่วนใหญ่อาจารย์มีคุณวุฒิระดับปริญญาโท คือ ร้อยละ 62.1 รองลงมา คือ ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 34.5 และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 2.8 เมื่อพิจารณาในแต่ละคณะ พบว่า คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอาจารย์ระดับปริญญาเอกมากที่สุด คือ ร้อยละ 54.2 คณะศิลปกรรมศาสตร์มีอาจารย์ระดับปริญญาโท มากที่สุด คือ ร้อยละ 88.9 ส่วนคณะที่มีอาจารย์ระดับปริญญาตรีมากที่สุด ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือ ร้อยละ 13.6

ในด้านประสบการณ์การทำงาน พบว่า ในภาพรวม อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี คือร้อยละ 40.7 รองลงมา มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป คือ ร้อยละ 20.9 คณะที่อาจารย์มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี มากที่สุด ได้แก่ คณะวิทยาการสื่อสาร คือ ร้อยละ 91.7 ส่วนคณะที่อาจารย์มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ คือ ร้อยละ 37.1

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการในปัจจุบัน พบว่า ในภาพรวม ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นอาจารย์มากที่สุด คือ ร้อยละ 73.1 รองลงมา ได้แก่ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คือ ร้อยละ 22.1 และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 4.8 โดยที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีตำแหน่งอาจารย์มากที่สุด คือ

ร้อยละ 86.4 ส่วนความรับผิดชอบด้านบริหาร พบว่า มีอาจารย์ที่มีงานด้านบริหาร ร้อยละ 32.4 และไม่มี ร้อยละ 67.6

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านสภาพการทำวิจัยของอาจารย์

ตารางที่ 2 สภาพการทำวิจัยของอาจารย์

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำวิจัย																
1-2 เรื่อง	12	34.3	7	31.8	12	25.0	6	40.0	4	33.3	3	33.3	2	50.0	46	31.7
3-5 เรื่อง	14	40.0	4	18.2	15	31.3	2	13.3	1	8.3	-	-	-	-	36	24.8
มากกว่า 5 เรื่อง	8	22.9	-	-	18	37.5	3	20.0	-	-	1	11.1	1	25.0	31	21.4
ไม่ได้ทำเลย	1	2.9	11	50.0	3	6.3	4	26.7	7	58.3	5	55.6	1	25.0	32	22.1
ประเภทของงานวิจัย																
วิจัยพื้นฐาน	9	25.7	9	40.9	18	37.5	6	40.0	2	16.7	-	-	1	25.0	44	30.3
วิจัยประยุกต์	21	60.0	1	4.5	38	79.2	7	46.7	2	16.7	1	11.1	3	75.0	73	50.3
วิจัยปฏิบัติการ	6	17.1	1	4.5	5	10.4	1	6.7	-	-	-	-	-	-	13	9.0
วิจัยและพัฒนา	11	31.4	1	4.5	8	16.7	5	33.3	2	16.7	1	11.1	2	50.0	30	20.7
เวลาที่ใช้ทำวิจัย																
น้อยกว่า 1 ปี	4	11.4	1	4.5	16	33.3	4	26.7	-	-	1	11.1	-	-	26	17.9
1-2 ปี	26	74.3	9	40.9	38	79.2	8	53.3	4	33.3	3	33.3	3	75.0	91	62.8
มากกว่า 2 ปี	10	28.6	4	18.2	8	16.7	-	-	1	8.3	1	11.1	1	25.0	25	17.2

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมอาจารย์มีประสบการณ์การทำวิจัย 1-2 เรื่อง มากที่สุด คือ ร้อยละ 31.7 รองลงมา คือ 3-5 เรื่อง ร้อยละ 24.8 และไม่มีประสบการณ์การทำวิจัยเลย ร้อยละ 22.1 ประเภทของงานวิจัยส่วนใหญ่ที่ทำ ได้แก่ วิจัยประยุกต์ ร้อยละ 50.3 รองลงมา คือ วิจัยพื้นฐาน ร้อยละ 30.3 วิจัยและพัฒนา ร้อยละ 20.7 และวิจัยปฏิบัติการ ร้อยละ 9.0

เวลาที่ใช้ทำวิจัย พบว่า ในภาพรวม อาจารย์ทำวิจัยแต่ละโครงการอยู่ในช่วง 1-2 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 62.8 รองลงมา คือ ใช้เวลาน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 17.9 และมากกว่า 2 ปี ร้อยละ 17.2

ตารางที่ 3 ลักษณะการทำวิจัยของอาจารย์

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการทำวิจัย																
ทำคนเดียว	24	68.6	8	36.4	19	39.6	5	33.3	2	16.7	3	33.3	2	50.0	63	43.4
ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกัน	23	65.7	3	13.6	37	77.1	4	26.7	2	16.7	3	33.3	2	50.0	74	51.0
ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน	11	31.4	4	18.2	20	41.7	9	60.0	3	25.0	-	-	1	25.0	48	33.1
อื่น ๆ	1	2.9	-	-	3	6.3	-	-	2	16.7	-	-	-	-	6	4.1
ประเภททุน																
ทุนส่วนตัว	6	17.1	2	9.1	11	22.9	1	6.7	-	-	1	11.1	-	-	21	14.5
ทุนอุดหนุนจากคณะ/สถาบัน	23	65.7	5	22.7	31	64.6	9	60.0	2	16.7	4	44.4	2	50.0	76	52.4
ทุนงบประมาณแผ่นดิน	12	34.3	1	4.5	19	39.6	4	26.7	-	-	-	-	3	75.0	39	26.9
ทุนอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ	13	37.1	8	36.4	28	58.3	4	26.7	5	41.7	1	11.1	1	25.0	60	41.4
หัวข้อทำวิจัย																
การเรียนการสอน	20	57.1	3	13.6	13	27.1	4	26.7	1	8.3	1	11.1	-	-	42	29.0
ปัญหาสังคม	15	42.9	2	9.1	6	12.5	9	60.0	2	16.7	-	-	3	75.0	37	25.5
เนื้อหาในสาขาวิชา/คณะ	23	65.7	7	31.8	33	68.8	5	33.3	3	25.0	4	44.4	1	25.0	76	52.4
สร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่	9	25.7	1	4.5	21	43.8	4	26.7	3	25.0	1	11.1	1	25.0	40	27.6

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์ร้อยละ 51.0 ทำวิจัยเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกันมากที่สุด รองลงมา คือ ทำวิจัยคนเดียว ร้อยละ 43.4 ทำวิจัยเป็นกลุ่มในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ร้อยละ 33.1 ประเภททุนที่รับมากที่สุด คือทุนอุดหนุนจากคณะ/สถาบัน คือ ร้อยละ 52.4 รองลงมา คือ ทุนอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 41.4 ทุนงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 26.9 และทุนส่วนตัว ร้อยละ 14.5

สำหรับหัวข้อทำวิจัย พบว่า อาจารย์ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในสาขาวิชา/คณะ มากที่สุด คือ ร้อยละ 52.4 รองลงมา คือ ด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 29.0 ด้านสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ร้อยละ 27.6 และด้านปัญหาสังคม ร้อยละ 25.5

ตารางที่ 4 รูปแบบการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>รูปแบบการเผยแพร่</u>																
พิมพ์ในวารสารวิชาการไทย	20	57.1	4	18.2	17	35.4	4	26.7	1	8.3	1	11.1	1	25.0	48	33.1
พิมพ์ในวารสารวิชาการต่างประเทศ	-	-	1	4.5	14	29.2	-	-	-	-	-	-	-	-	15	10.3
เสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ	15	42.9	6	27.3	36	75.0	4	28.6	2	16.7	2	22.2	2	50.0	67	46.5
ไม่เคยมีการเผยแพร่	9	25.7	3	13.6	5	10.1	2	13.3	-	-	2	22.2	1	25.0	22	15.2
อื่น ๆ	7	20.0	1	4.5	5	10.4	4	26.7	3	25.0	1	11.1	-	-	21	14.5
<u>การอบรมเพื่อพัฒนาความรู้</u>																
<u>เคย</u>	26	74.3	4	18.2	21	43.8	7	46.7	1	8.3	3	33.3	1	25.0	63	43.4
หลักสูตรระยะสั้น	22	62.9	4	18.2	19	39.6	7	46.7	-	-	3	33.3	1	25.0	56	38.6
หลักสูตรระยะยาว	5	14.3	-	-	2	4.2	1	6.7	1	8.3	-	-	-	-	9	6.2
<u>ไม่เคย</u>	9	25.7	18	81.8	27	56.3	8	53.3	11	91.7	6	66.7	2	50.0	81	55.9

จากตารางที่ 4 อาจารย์ส่วนใหญ่เสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ คือ ร้อยละ 46.5 รองลงมา คือ พิมพ์ในวารสารวิชาการไทย ร้อยละ 33.1 พิมพ์ในวารสารวิชาการต่างประเทศ ร้อยละ 10.3 และอื่น ๆ ร้อยละ 14.5 ในขณะที่มีอาจารย์ที่ไม่เคยมีการเผยแพร่ผลงานเลย ร้อยละ 15.2 และพบว่า มีอาจารย์ที่เคยได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านวิจัย มีร้อยละ 43.4 และไม่เคย ร้อยละ 55.9 อาจารย์ที่เคยอบรมหลักสูตรระยะสั้น มีร้อยละ 38.6 และหลักสูตรระยะยาว ร้อยละ 6.2

ตารางที่ 5 แผนการทำวิจัยของอาจารย์ ในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>แผนการทำวิจัยในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า</u>																
ทำแน่นอน	29	82.9	8	36.4	41	85.4	11	73.3	4	33.3	4	44.4	3	75.0	100	69.0
ไม่คิดจะทำ	2	5.7	2	9.1	2	4.2	-	-	-	-	-	-	-	-	6	4.1
ไม่แน่ใจ	3	8.6	1	4.5	2	4.2	-	-	1	8.3	-	-	-	-	7	4.8

จากตารางที่ 5 พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 วางแผนจะทำวิจัยแน่นอนในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า อาจารย์ร้อยละ 4.1 ไม่คิดจะทำวิจัย และร้อยละ 4.8 ไม่แน่ใจว่าจะทำวิจัยหรือไม่

ตารางที่ 6 เหตุผลที่อาจารย์คิดจะทำวิจัยในช่วง 1-5 ปี ข้างหน้า (3 อันดับแรก)

คณะ/วิทยาลัย	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
ศึกษาศาสตร์	ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (34.7%)	ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.4%)	เพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (18.4%)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (50.0%)	ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (20.0%)	ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (10.0%)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (28.6%)	ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.0%)	เพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (17.2%)
อิสลามศึกษา	ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (50.0%)	ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (41.67%)	ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (8.33%)
วิทยาการสื่อสาร	ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (60.0%)	ต้องการความรู้และประสบการด้านวิจัย (40.0%)	-

ตารางที่ 6 เหตุผลที่อาจารย์คิดจะทำวิจัยในช่วง 1-5 ปี ข้างหน้า (3 อันดับแรก)

คณะ/วิทยาลัย	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
ศิลปกรรมศาสตร์	- ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (20.0%) - ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.0%) - เพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (20.0%)	ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (14.29%)	-
รัฐศาสตร์	ความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (66.67%)	ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (33.33%)	_

จากตารางที่ 6 พบว่า อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (34.7%) อันดับที่ 2 เพราะความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.4%) และอันดับที่ 3 เพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (18.4%) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า เพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (50.0%) อันดับที่ 2 ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (20.0%) และเพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (20.0%) และอันดับที่ 3 ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (10.0%)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่าต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (28.6%) อันดับที่ 2 เพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.0%) และอันดับที่ 3 เพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (17.2%) ส่วนวิทยาลัยอิสลามศึกษา ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (50.0%) อันดับที่ 2 ต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (41.67%) และอันดับที่ 3 เพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (8.33%)

อาจารย์คณะวิทยาการสื่อสาร ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (60.0%) อันดับที่ 2 เพื่อต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (40.0%) คณะศิลปกรรมศาสตร์ ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (20.0%) เพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (20.0%) และเพื่อประโยชน์ด้านการสอนและปฏิบัติงาน (20.0%) และอันดับที่ 2 คือเพื่อต้องการความรู้และประสบการณ์ด้านวิจัย (14.29%) และอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า เพื่อความก้าวหน้าทางตำแหน่งวิชาการ (66.67%) และอันดับที่ 2 ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย (33.33%)

ตารางที่ 7 เหตุผลที่อาจารย์ไม่คิดจะทำวิจัยหรือไม่แน่ใจว่าจะทำวิจัยในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า (3 อันดับแรก)

คณะ/วิทยาลัย	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
ศึกษาศาสตร์	ไม่มีเวลา (56.25%)	ไม่ได้รับการสนับสนุนจากคณะ/สถาบัน (12.50%)	- ไม่ชอบทำวิจัย (6.25%) - ขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (6.25%) - ผลตอบแทนน้อยเกินไป (6.25%)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	อื่น ๆ (33.33%)	- ไม่มีเวลา (26.67%) - ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (26.67%)	ผลตอบแทนน้อยเกินไป (13.33%)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ไม่มีเวลา (42.30%)	- ขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (11.54%) - ไม่ได้รับการสนับสนุนจากคณะ/สถาบัน (11.54%)	- ไม่ชอบทำวิจัย (7.69%) - ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (7.69%)
อิสลามศึกษา	ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (37.50%)	- ไม่มีเวลา (25.0%) - อื่น ๆ (25.0%)	ขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (12.50%)
วิทยาการสื่อสาร	ไม่มีเวลา (54.55%)	อื่น ๆ (36.36%)	ไม่ใช่ภารกิจที่อาจารย์ทุกคนจะต้องทำ (9.09%)
ศิลปกรรมศาสตร์	ไม่มีเวลา (80.0%)	ไม่ชอบทำวิจัย (20.0%)	-
รัฐศาสตร์	ไม่มีเวลา (50.0%)	- ไม่ชอบทำวิจัย (25.0%) - ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (25.0%)	-

จากตารางที่ 7 พบว่า อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ให้เหตุผลที่ไม่คิดจะทำวิจัย หรือไม่แน่ใจว่าจะทำวิจัยในช่วง 1-5 ปีข้างหน้าโดยที่เหตุผลอันดับที่ 1 คือ ไม่มีเวลา (56.25%) อันดับที่ 2 เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนจากคณะ/สถาบัน (12.50%) และอันดับที่ 3 เพราะไม่ชอบทำวิจัย (6.25%) ขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (6.25%) และผลตอบแทนน้อยเกินไป (6.25%)

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ให้เหตุผลอันดับที่ 2 ว่า ไม่มีเวลา (26.67%) ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (26.67%) และอันดับที่ 3 ว่า ผลตอบแทนน้อยเกินไป (13.33%) ในขณะที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาจารย์ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ไม่มีเวลา

(42.30%) อันดับที่ 2 เพราะขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (11.54%) และไม่ได้รับการสนับสนุนจากคณะ/สถาบัน (11.54%) และอันดับที่ 3 เพราะไม่ชอบทำวิจัย (7.69%) และขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (7.69%)

สำหรับวิทยาลัยอิสลามศึกษา อาจารย์ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า เพราะขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย (37.50%) อันดับที่ 2 เพราะไม่มีเวลา (25.0%) และอันดับที่ 3 เพราะขาดทุนอุดหนุนด้านวิจัย (12.50%) อาจารย์คณะวิทยาการสื่อสารให้เหตุผลอนดับที่ 1 ว่า ไม่มีเวลา (54.55%) เหตุผลอื่น ๆ (36.36%) และเพราะไม่ใช่ภารกิจที่อาจารย์ทุกคนจะต้องทำเป็นอันดับที่ 3 (9.09%)

อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ ให้เหตุผลอันดับที่ 1 ว่า ไม่มีเวลา (80.0%) อันดับที่ 2 เพราะไม่ชอบทำวิจัย (25.0%) เป็นเหตุผลอันดับที่ 2

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์

ข้อมูลด้านความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์ นำเสนอในรูปของตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. งานวิจัยเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของอาจารย์	4.03	0.75	3.23	0.97	3.83	0.83	3.47	1.06	3.17	0.72	3.44	0.88	3.75	0.50	3.67	0.89
2. งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน	4.60	0.65	3.64	0.85	4.42	0.61	4.07	0.88	4.00	0.95	4.00	0.71	3.75	0.50	4.23	0.79
3. ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันขึ้นอยู่กับการทำวิจัยของอาจารย์	4.23	0.69	3.73	1.03	4.13	0.79	3.73	0.96	3.92	0.79	3.78	0.97	4.00	0.82	4.01	0.85
4. ชื่อเสียงและเกียรติคุณของอาจารย์อยู่ที่ผลงานวิจัย	4.11	0.80	3.09	1.23	3.81	0.76	3.53	0.83	3.33	0.65	3.33	0.87	3.25	0.50	3.66	0.92

ตารางที่ 8 ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์ (ต่อ)

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
5. การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม	4.37	0.69	4.05	0.99	4.21	0.77	4.13	0.83	4.17	0.72	4.00	0.70	4.00	0.00	4.19	0.78
6. การวิจัยเป็นปัจจัยของความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ	4.99	0.66	4.09	0.97	4.10	0.93	4.00	0.66	4.25	0.62	3.78	0.83	4.75	0.50	4.19	0.83
7. การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์	4.49	0.61	4.23	0.69	4.52	0.62	4.27	0.70	4.25	0.75	4.22	0.83	4.50	0.58	4.40	0.66
8. อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	4.40	0.69	3.95	0.72	4.40	0.61	4.07	0.70	3.83	0.72	4.11	0.78	4.00	0.00	4.22	0.69
9. เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ	4.37	0.77	4.32	0.84	4.38	0.79	4.33	0.62	4.00	0.74	4.56	0.53	4.25	0.50	4.34	0.75
10. การทำวิจัยทำให้เสียเวลาและสูญเปล่าเพราะนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย	4.29	0.89	3.55	1.22	4.31	1.03	3.93	1.03	4.00	1.20	3.56	0.73	5.00	0.00	4.10	1.06
11. ผลงานวิจัยของอาจารย์ช่วยแก้ปัญหาชี้นำสังคมและพัฒนาประเทศ	4.09	0.74	3.77	0.87	3.79	0.92	3.60	0.99	3.33	0.65	3.78	0.83	4.00	0.00	3.81	0.85

ตารางที่ 8 ความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์ (ต่อ)

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
12. งานวิจัยก่อให้เกิดความก้าวหน้าน้อยกว่างานด้านบริหาร	4.11	0.79	3.45	0.96	3.98	0.88	4.00	0.84	3.75	0.75	3.89	0.78	3.75	0.50	3.90	0.86
13. งานวิจัยเป็นมาตรฐานวัดความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์	4.20	0.76	3.55	1.26	3.94	0.84	4.27	0.70	3.50	0.67	3.67	1.00	3.75	0.50	3.92	0.90
14. ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยอยู่ที่ผลงานวิจัยของอาจารย์	4.34	0.73	3.91	0.75	4.19	0.70	4.00	0.76	4.08	0.67	3.89	0.78	3.75	0.50	4.12	0.73
15. ถึงแม้ไม่ทำก็สามารถได้รับความก้าวหน้าทางวิชาชีพเท่ากับอาจารย์ที่ทำวิจัย	4.34	0.68	3.91	0.68	4.04	0.77	4.00	0.76	3.67	0.65	3.44	1.33	4.25	0.50	4.03	0.79

จากตารางที่ 8 พบว่า ในภาพรวม อาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการวิจัย โดยพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับดังนี้ อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก 5 ลำดับแรก คือ เห็นว่าการทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการในให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.40) เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.34) งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน ($\bar{x}$ = 4.23) อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.22) การวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม ($\bar{x}$ = 4.19) และการทำวิจัยเป็นปัจจัยของความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.19)

เมื่อพิจารณาแต่ละคณะวิชา โดยพิจารณาจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงตามลำดับ ดังนี้

อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มีความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมด้านการวิจัย เห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ เห็นว่างานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน ($\bar{x}$ = 4.60) การวิจัยเป็นปัจจัยของความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.41) การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและ

ประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.49) อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.40)

อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ เห็นว่า เป้าหมายหลักของการทำวิจัย อยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.32) การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.23) การวิจัยเป็นปัจจัยของควมก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.09)

อาจารย์คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.52) เห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ เห็นว่า งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน ($\bar{x}$ = 4.42) อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.40) และเป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.38)

สำหรับวิทยาลัยอิสลาม อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรกว่า เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.33) การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.27) การทำวิจัยช่วยสร้างภาพลักษณ์ของอาจารย์ในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ($\bar{x}$ = 4.27) และเห็นว่าการทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม ($\bar{x}$ = 4.13)

คณะวิทยาการสื่อสาร อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรกว่า การทำวิจัยเป็นปัจจัยของความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.25) การทำวิจัยเป็นวิธีเสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.25) การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม ($\bar{x}$ = 4.17) กระบวนการวิจัยเป็นกลไกสร้างคนให้มีความสามารถทางวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.08)

อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.56) และเห็นด้วยในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.22) อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.11) งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน ($\bar{x}$ = 4.00) และการทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม ($\bar{x}$ = 4.08)

สำหรับคณะรัฐศาสตร์ อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่า การทำวิจัยทำให้เสียเวลาและสูญเปล่า เพราะนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ($\bar{x}$ = 5.00) การวิจัยเป็นปัจจัยของความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.27) การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.50) และเห็นด้วยในระดับมากว่า เป้าหมายหลักขอการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ ($\bar{x}$ = 4.25) ความเจริญงอกงามของแต่ละศาสตร์ขึ้นอยู่กับความเจริญก้าวหน้าของผลงานวิจัยของอาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.25) ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันขึ้นอยู่กับ

การทำวิจัยของอาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.00) การทำวิจัยเป็นการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศาสตร์และสังคม ($\bar{x}$ = 4.00) อาจารย์ควรทำวิจัย เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ($\bar{x}$ = 4.00) และงานวิจัยเป็นมาตรฐานวัดความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์ ($\bar{x}$ = 4.00)

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ นำเสนอในรูปของตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
นโยบายและการบริหารงานวิจัย																
1. สถาบันมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์อย่างชัดเจน	4.36	0.59	4.27	0.70	3.90	1.02	4.07	0.96	4.25	0.75	4.11	0.60	4.00	0.00	4.19	0.85
2. บุคลากรของสถาบันมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการวิจัย	3.66	1.11	3.23	1.23	2.85	1.15	3.07	1.10	2.67	0.89	3.33	0.87	3.25	0.50	3.15	1.13
3. สถาบันมีการนำผลงานวิจัยของอาจารย์ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย/ตัดสินใจระดับสถาบัน	3.69	1.05	3.41	0.85	2.85	1.15	3.13	0.83	2.58	0.67	3.33	0.50	3.50	0.58	3.19	1.03
4. สถาบันประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ได้ทราบกฎข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัย	3.89	0.83	3.50	1.10	3.69	0.88	3.87	0.99	3.67	1.16	3.67	1.00	3.75	0.50	3.72	0.93
5. สถาบันจัดผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยแก่อาจารย์	4.14	0.69	3.36	0.95	3.85	0.71	3.33	0.72	3.17	0.72	3.44	1.24	4.25	0.50	3.72	0.85

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย (ต่อ)

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
6. สถาบันจัดโครงการพัฒนาศักยภาพทางการวิจัยแก่อาจารย์	4.29	0.71	3.55	0.96	4.06	0.63	3.80	0.94	3.42	0.67	3.89	1.17	4.25	0.50	3.95	0.82
7. สถาบันจัดฝึกอบรมระเบียบวิธีวิจัยให้กับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	3.77	0.84	2.95	1.09	3.75	0.86	3.20	0.86	2.92	0.99	3.00	0.87	4.25	0.50	3.48	0.97
8. สถาบันส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมระดับชาติและระดับนานาชาติ	3.66	0.87	3.14	0.94	3.46	1.09	3.07	0.79	3.08	1.38	3.11	0.78	4.00	0.82	3.38	1.01
9. มีคณะกรรมการประสานงานด้านการวิจัยระหว่างสถาบันและหน่วยงานภายนอก	3.54	0.98	2.82	0.91	3.15	1.15	3.00	0.93	2.75	1.14	3.11	0.93	3.75	0.50	3.16	1.05
ความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยของอาจารย์																
10. มีความรู้ด้านระเบียบวิธีการวิจัย	3.66	1.03	3.50	0.86	3.27	0.96	3.13	0.83	3.42	0.79	3.22	0.83	4.00	0.82	3.41	0.93
11. มีความรู้ด้านเนื้อหาในสาขาวิชาที่สนใจทำวิจัย	4.14	0.77	3.68	0.89	3.52	0.83	3.20	0.86	4.08	0.90	3.11	0.60	4.25	0.96	3.70	0.88
12. มีโอกาสได้เพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะจากการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	3.63	1.11	3.32	0.89	2.92	1.09	2.93	0.96	3.25	1.21	3.00	0.50	3.75	0.96	3.21	1.06
แหล่งค้นคว้าข้อมูล																
13. สถาบันของท่านมีระบบฐานข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ในการวิจัย	3.66	0.97	3.32	0.95	3.63	0.87	3.13	0.74	3.58	1.08	2.67	0.50	3.50	1.00	3.47	0.92

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย (ต่อ)

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
14. สถาบันมีตำรา เอกสาร งานวิจัยที่ใช้สำหรับการค้นคว้าทำวิจัย	3.54	1.25	2.36	0.95	3.90	0.97	4.13	0.83	4.17	1.03	2.89	0.93	3.75	0.50	3.56	1.17
15. ท่านได้รับความสะดวกในการใช้บริการจากแหล่งค้นคว้าข้อมูลของสถาบันของท่าน	3.60	1.19	2.55	0.86	3.54	0.87	3.87	0.92	4.00	1.04	3.22	0.67	4.00	0.00	3.47	1.03
เงินทุนและงบประมาณด้านการวิจัย																
16. สถาบันจัดสรรงบประมาณด้านการวิจัยอย่างเพียงพอ	3.26	1.04	2.23	0.92	2.90	1.13	3.20	0.94	2.17	0.94	2.44	0.88	3.50	0.58	2.84	10:9
17. มีการจัดหาและแจ้งแหล่งเงินทุนวิจัยให้แก่อาจารย์ได้ทราบอย่างทั่วถึง	3.97	1.20	4.00	1.07	4.02	1.00	4.00	1.07	4.58	0.79	3.89	0.78	3.50	0.58	4.03	1.03
18. มีการตั้งคณะกรรมการจัดหาทุนอุดหนุนการทำการวิจัยจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก	4.46	0.74	3.95	1.05	4.15	1.01	3.80	0.78	3.92	1.17	4.11	0.78	4.75	0.50	4.15	0.94
19. มีการสนับสนุนเงินทุนในการเสนอผลงานวิจัยในการประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ	3.89	0.79	3.91	0.87	4.06	0.76	2.87	1.30	4.00	0.74	3.44	0.73	3.50	0.58	3.81	0.90

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย (ต่อ)

ข้อความ	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		วิทยาศาสตร์		วิทยาลัยอิสลาม		วิทยาการสื่อสาร		ศิลปกรรมศาสตร์		รัฐศาสตร์		รวม	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
ทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย																
20. สถาบันของท่านจัดเครื่องคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยไว้บริการแก่อาจารย์	3.86	0.85	3.50	0.74	3.92	0.87	3.27	1.10	3.75	0.87	3.44	0.73	3.50	0.58	3.72	0.87

จากตารางที่ 9 พบว่า ในภาพรวมอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ดังนี้ ในด้านนโยบายการบริหารงานวิจัยของสถาบัน เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมาก ว่าสถาบันมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์อย่างชัดเจน ($\bar{x}$ = 4.19) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สถาบันจัดผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยแก่อาจารย์ ($\bar{x}$ = 3.15)

ในด้านความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยของอาจารย์ พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่าอาจารย์มีความรู้ด้านเนื้อหาในสาขาวิชาที่สนใจทำวิจัย ($\bar{x}$ = 3.95) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่าอาจารย์มีโอกาสได้เพิ่มประสบการณ์และทักษะจากการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}$ = 3.48)

ปัจจัยด้านแหล่งค้นคว้าข้อมูล อาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สถาบันมีระบบฐานข้อมูลพร้อมที่จะนำมาใช้ในการวิจัย ($\bar{x}$ = 3.38) และสถาบันมีตำรา เอกสาร งานวิจัยที่ใช้สำหรับการค้นคว้าทำวิจัยอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{x}$ = 3.16)

สำหรับปัจจัยด้านเงินทุนและงบประมาณด้านการวิจัย พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่ามีการจัดหาและแจ้งแหล่งเงินทุนวิจัยให้แก่อาจารย์ได้ทราบอย่างทั่วถึง ($\bar{x}$ = 3.70) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า มีการสนับสนุนเงินทุนในการเสนอผลงานวิจัยในการประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ($\bar{x}$ = 3.47)

ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่า สถาบันจัดเครื่องคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อการวิจัยไว้บริการแก่อาจารย์อย่างเพียงพอ ($\bar{x}$ = 3.56) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า อาจารย์ได้รับความสะดวกในการขอใช้อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ($\bar{x}$ = 3.47)

สำหรับปัจจัยด้านเวลาในการทำวิจัย ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่า ภาระงานสอนและงานอื่น ๆ ทำให้อาจารย์มีเวลาในการทำวิจัยน้อยลง ($\bar{x}$ = 4.03) และเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า สถาบันได้จัดเวลาให้อาจารย์ทำวิจัยอย่างเหมาะสม ($\bar{x}$ = 2.84)

ในส่วนของผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำวิจัย พบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่า สถาบันใช้ผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.15) และเห็นด้วยอย่างมากว่า สถาบันให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานวิจัยดีเด่น ($\bar{x}$ = 3.81) และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อสังคม โดยผ่านสื่อต่าง ๆ ($\bar{x}$ = 3.72)

สรุปวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ได้จากแบบสอบถามอาจารย์จำนวน 145 คน พบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ส่วนใหญ่มีผลงานวิจัยนอกเหนือจากวิทยานิพนธ์ จำนวน 1-2 เรื่องต่อคน ผลงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยประยุกต์ และใช้เวลาทำวิจัยแต่ละโครงการ 1-2 ปี ลักษณะการทำวิจัยของอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นวิจัยที่ทำเป็นกลุ่มในสาขาวิชาเดียวกัน โดยส่วนใหญ่ได้รับเงินทุนสนับสนุนจากคณะ/สถาบัน เนื้อหาของงานวิจัยเกี่ยวข้องกับศาสตร์ในสาขาวิชามากที่สุด โดยมีการนำเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในหลักสูตรระยะสั้น ในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า อาจารย์ส่วนใหญ่วางแผนจะทำวิจัยแน่นอน อาจารย์ส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่จะทำวิจัยว่า ถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัย สำหรับเหตุผลที่อาจารย์ไม่คิดจะทำวิจัยหรือไม่แน่ใจว่าทำวิจัยในช่วง 1-5 ปีข้างหน้า ส่วนใหญ่เห็นว่าเพราะไม่มีเวลา

ในด้านความเชื่อ ทัศนคติและค่านิยมด้านการทำวิจัยของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากว่า การทำวิจัยเป็นวิธีที่เสริมสร้างภูมิปัญญาและประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ เป้าหมายหลักของการทำวิจัยอยู่ที่ประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าเงินตอบแทนที่ได้รับ และเห็นว่า งานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญควบคู่กับการสอน อาจารย์ควรทำวิจัยเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์เห็นด้วยในระดับมากว่า สถาบันมีนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยของอาจารย์อย่างชัดเจน มีการจัดหาและแจ้งแหล่งเงินทุนวิจัยให้แก่อาจารย์ได้ทราบอย่างทั่วถึง มีการจัดเครื่องคอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยไว้บริการแก่อาจารย์อย่างเพียงพอ และเห็นด้วยในระดับมากว่า สถาบันใช้ผลงานวิจัยประกอบการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ และมีการให้รางวัล หรือประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีผลงานวิจัยดีเด่น สำหรับปัจจัยที่อาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยแก่อาจารย์ การได้มีโอกาสเพิ่มพูนประสบการณ์และทักษะการทำงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการได้รับสนับสนุนเงินทุนในการเสนอผลงานวิจัยในการประชุมทางวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ความสะดวกในการขอใช้อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย และเวลาที่สถาบันจัดให้อาจารย์ทำวิจัยอย่างเหมาะสม

<u>ตอนที่ 2</u> นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ประกอบด้วยระบบต่าง ๆ 7 ระบบ ได้แก่

1. ระบบการจัดการงานวิจัย
2. ระบบจูงใจ
3. ระบบพัฒนาอาจารย์นักวิจัย
4. ระบบสร้างความเป็นเลิศและความเข้มแข็งในศาสตร์และสาขาวิชา
5. ระบบการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย
6. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. ระบบรักษาคุณภาพและมาตรฐานผลงานวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอแต่ละระบบดังต่อไปนี้

ระบบการจัดการงานวิจัย

การจัดการงานวิจัยเป็นการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ในลักษณะที่ยึดถือผลประโยชน์ของผู้ใช้ผลงานวิจัยเป็นสำคัญ (Customer-oriented) ดังที่วิจารณ์ พานิช (2546) ได้กล่าวไว้หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ จะต้องแยกแยะงานวิจัย 3 ประเภทออกจากกัน และการจัดการแตกต่างกัน ได้แก่

1. งานวิจัยที่ขับเคลื่อนโดยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity-driven) ของนักวิจัยเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยไม่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของสังคม เป้าหมายคือ การค้นพบทฤษฎีใหม่หรือองค์ความรู้ใหม่ ผลลัพธ์ของงานวิจัยแบบนี้ คือ ผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติที่มี impact factor สูง

2. งานวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยผู้ใช้ในภาคการผลิต (เกษตร, อุตสาหกรรม, เทคโนโลยี, สถานศึกษา) หรือใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เป้าหมายคือ ผลลัพธ์ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เกิดผลกระทบต่อสังคม หรือเศรษฐกิจของชุมชนหรือของคนกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งนำไปตีพิมพ์เผยแพร่เชิงวิชาการในวารสารวิชาการที่มีการตรวจประเมินคุณภาพต้นฉบับอย่างจริงจัง แต่เป็นวารสารระดับประเทศมี impact factor เป็น TJCI (Thai Journal Citation Index) ซึ่งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย กำลังสนับสนุนการพัฒนาระบบนี้อยู่

3.งานวิจัยเพื่อพัฒนางานประจำ ในลักษณะของการทำเป็นกิจวัตร ให้เป็นงานวิจัย มีผลลัพธ์คือการปรับปรุงคุณภาพงานประจำ และเมื่อทำอย่างต่อเนื่องหรือสั่งสมความรู้ไปได้ระดับหนึ่ง ก็จะเกิดการพัฒนาแนวคิด (conceptual development) และสามารถนำไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับประเทศได้เช่นเดียวกับงานวิจัยกลุ่มที่ 2

วิทยาเขตปัตตานี ควรต้องบริหารจัดการงานวิจัยใน 3 กลุ่มนี้ให้ชัดเจน และควรมีการจัดการงานวิจัยเชิงรุก โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) และแผนปฏิบัติ (implementation plan) ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดกระบวนการ (process) เพื่อให้ผู้วิจัยและผู้ใช้งานวิจัยได้ร่วมกันกำหนด โดยมี "ผู้รู้" และ "ผู้ใช้" ผลงานวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัยเข้าร่วมด้วย เพื่อผลงานวิจัยจะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคม และแก้ปัญหาชุมชนได้อย่างแท้จริง ควรมีการจัดการงานวิจัย เพื่อเปลี่ยนมุมมองต่องานวิจัย จากเป็นความรับผิดชอบส่วนบุคคลคือ ผู้วิจัยแต่ละคนไปเป็นความรับผิดชอบของสถาบันคือ มหาวิทยาลัยให้ได้

กล่าวคือ จะต้องจัดให้มีหน่วยจัดการงานวิจัย ในระดับวิทยาเขตที่มีการจัดการเชิงรุก เชื่อมโยงมหาวิทยาลัยให้เข้ากับชุมชน สังคม เชื่อมโยงกับหน่วยงานจัดการงานวิจัยที่เป็นแหล่งทุนวิจัย และเชื่อมโยงกับหน่วยงานด้านนโยบายวิจัย เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบาย ให้มีนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ต้องมี "นักจัดการงานวิจัย" ทำงานให้กับวิทยาเขต พัฒนาทักษะหลากหลายด้านเกี่ยวกับการจัดการงานวิจัย พัฒนาระบบข้อมูล เพื่อใช้ในการจัดการงานวิจัยระดับสถาบัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ เกิดพลังทวีคูณ (synergy) ภายในสถาบัน และมีศาสตร์และศิลป์ในการใช้พลังปัญญาจากภายนอกสถาบัน เอามาใช้สร้างความเข้มแข็งด้านการวิจัยของสถาบัน

นอกจากนี้ วิทยาเขตปัตตานีควรมีการจัดการงานวิจัยทั้งที่เป็นการจัดการต้นทาง การจัดการกลางทาง และการจัดการปลายทางของผลงานวิจัยของอาจารย์โดยอาจให้คณะแต่ละคณะดำเนินการบริหารจัดการ ดังต่อไปนี้

การจัดการต้นทาง คือ การจัดการเพื่อตั้งโจทย์วิจัย หน่วยจัดการงานวิจัยจะต้องรับเอาปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนปฏิบัติการด้านการวิจัยที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ มาจัดการดำเนินการเพื่อตั้งโจทย์วิจัยที่ตอบสนองความต้องการของสังคม ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ เป็นการวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชา ข้ามศาสตร์ ข้ามสถาบัน ในลักษณะของความร่วมมือ หรือเครือข่ายงานวิจัยจากหลากหลายสาขาวิชา เพื่อผลิตผลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการกลางทาง เป็นการจัดการหลังจากโครงการวิจัยได้รับการสนับสนุนได้ทุนวิจัยและเริ่มดำเนินการแล้ว เพื่อช่วยให้โครงการวิจัยประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพดี โดยอาจต้องมีการสนับสนุนทั้งทางด้านเทคนิค และด้านการจัดการหรืออาจต้องจัดหาผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยจากภายนอกมาช่วยให้คำปรึกษาหรือแนะนำให้กับอาจารย์ ผู้วิจัยโดยเฉพาะอาจารย์รุ่นใหม่ที่ยังมีประสบการณ์วิจัยน้อย

การจัดการปลายทาง เป็นการจัดการเมื่อโครงการวิจัยใกล้เสร็จสมบูรณ์หรือเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว เพื่อช่วยให้ผลงานวิจัยของอาจารย์มีคุณภาพสูง และมีการปรับปรุงให้ออกสู่สาธารณะหรือถึงมือ "ผู้ใช้" ในลักษณะที่เหมาะสมต่อสภาพการณ์ในช่วงเวลานั้น ๆ

หลักการที่สำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการงานวิจัยของอาจารย์ คือ การจัดการความเชื่อมโยง เพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยระหว่างสาขาวิชา เชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัย เชื่อมโยงกับภาคเอกชน เชื่อมโยงกับปัญหาของชุมชน ท้องถิ่น และเชื่อมโยงกับบัณฑิตศึกษา ให้อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้มีโอกาสพบปะกับผู้ใช้งานวิจัย และเพื่อเป็นการร่วมมือกันระหว่างอาจารย์นักวิจัยกับบัณฑิตศึกษาเปิดโอกาสให้นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาร่วมผลิตผลงานวิจัยร่วมกับอาจารย์ทั้งในสาขาวิชา และต่างสาขาวิชา ได้รับทั้งประสบการณ์และได้ผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และมีประโยชน์อย่างแท้จริง ทั้งนี้ในแต่ละคณะควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับบัณฑิตศึกษาให้สร้างนักวิจัยและมีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ทุนการศึกษาโดยเฉพาะทุนวิจัยแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เพื่อให้นักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเลิศและมีคุณภาพเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาและให้โอกาสบรรจุเป็นอาจารย์ในคณะต่อไป ที่สำคัญควรกำหนดนโยบายการสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ให้สอดคล้องระหว่างบัณฑิตศึกษากับฝ่ายวิจัยของคณะและวิทยาเขต

การจัดการงานวิจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การส่งเสริมประชาคมวิจัยให้เข้มแข็ง มีการจัดตั้งเครือข่ายความร่วมมือระหว่างอาจารย์นักวิจัยในสาขาวิชาเดียวกันและต่างสาขา โดยจัดทำระบบ Webboard, Database และ List of publications สร้างแนวทางร่วมมือในวิทยาเขต ทั้งระดับคณะและภาควิชา โดยใช้จุดแข็งของแต่ละฝ่ายสร้างความแข็งแกร่งให้กับวิทยาเขตโดยรวม การใช้ทรัพยากรร่วมกันทำให้ประหยัด ลดระยะเวลาและได้งานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นควรจัดระบบการทำงานร่วมกันในหลายสาขา หรือข้ามสาขาทั้งแบบ Multi-disciplinary, Interdisciplinary และ Transdisciplinary เพื่อผลิตงานวิจัยที่ครอบคลุมครบวงจร และสามารถนำไปใช้งานได้จริง และได้มุมมองใหม่แก้ไขปัญหาในวงกว้าง เป็นการสร้างวัฒนธรรมให้เป็น academic based วิทยาเขตควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่ม (Forum) เฉพาะทาง เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนระหว่างนักวิจัยทั้งภายในและระหว่างสถาบันด้วย

วิทยาเขตปัตตานี ควรจัดระบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนปฏิบัติการงานวิจัยของคณะวิชาให้ชัดเจน โดยการมีส่วนร่วมของคณาจารย์

2. ให้หน่วยงานวิจัยมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการที่จะร่วมมือกับต่างประเทศและภาคเอกชน เพื่อสร้างความร่วมมือและนำความรู้และเทคโนโลยีเข้า พร้อมกับการวิจัยและบริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้กับคณะ/สถาบัน

3.จัดตั้งศูนย์วิจัยเฉพาะทาง เพื่อรองรับการพัฒนาวิชาการที่ผนวกการวิจัย การสอนและการบริการวิชาการไว้ด้วยกัน

4. สร้างระบบการจัดการเพื่อให้เกิดงานวิจัยที่ครบวงจร ได้แก่ การจัดการเพื่อให้เกิดงานวิจัย การจัดการเพื่อการดำเนินงานวิจัย และการจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ผลงานวิจัย

5. จัดระบบครุภัณฑ์ อุปกรณ์ตามความจำเป็นที่จะทำให้โครงการวิจัยไม่สิ้นสุดเฉพาะโครงการ แต่สามารถสร้างผลงานต่อไปในระยะยาว จนเกิดเป็นหน่วยที่มีความสามารถในตัวเองได้

6. จัดโครงการนำร่องเพื่อทดสอบความเป็นไปได้ให้เชื่อมโยงกับตลาดหรือผู้ใช้ผลงานวิจัยประมวลข้อมูลและองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเป็นระบบฐานข้อมูลจัดการให้ข้อมูลอยู่ในระบบคอมพิวเตอร์และสามารถดึงออกมาให้บริการได้อย่างรวดเร็ว

7. สร้างระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานและการประเมินผลงานวิจัยที่ต่อเนื่อง

8. จัดทำระบบฐานข้อมูลการวิจัยทั้งด้านบุคลากรและผลงานวิจัยที่มีความเป็นปัจจุบัน

9. จัดระบบการประชาสัมพันธ์และสื่อสารเกี่ยวกับแหล่งทุนวิจัยจากภายนอกที่รวดเร็ว

10. จัดระบบการเบิกจ่ายเงินทุนวิจัยให้คล่องตัวมากขึ้น

นอกจากนั้น วิทยาเขตและคณะวิชา ควรมีการสนับสนุนการนำผลงานวิจัยของอาจารย์ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์โดย

1. จัดประชุมเสนอผลงานวิจัยที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ โดยเชิญผู้ใช้มาฟัง และซักถาม

2. จัดงานแสดงผลงานวิจัยที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์ในลักษณะ Technomart เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ผลงานวิจัยได้เลือกสรรผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาธุรกิจ อุตสาหกรรม

3. จัดให้มีฐานข้อมูลผลงานวิจัยที่มีศักยภาพสูงต่อการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์นำออกเผยแพร่ต่อภาคธุรกิจอุตสาหกรรม และให้สามารถเข้ามาค้นคว้าได้

ในระดับวิทยาเขตและคณะวิชา ควรส่งเสริมการประเมินผลงานวิจัยของอาจารย์ โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

1. พิจารณากลั่นกรองคุณภาพงานวิจัยและประเมินผลโครงการวิจัยของอาจารย์อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเกณฑ์วัดและประเมินคุณภาพของผลงานวิจัยให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล โดยพิจารณาการบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย การให้ทุนวิจัย การนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ การได้รับรองคุณภาพจากภายนอก เวลา และต้นทุนที่เหมาะสม

2. ตรวจสอบโครงการวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นการตรวจสอบเพื่อส่งเสริม (Supportive review)ให้มากที่สุด

3. สร้างตัวบ่งชี้คุณภาพผลงานวิจัย เช่น Impact factor, Publication credit เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน

ควรมีการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในกลุ่มนักวิจัยและนักวิชาการ ซึ่งวิทยาเขตและคณะวิชาสามารถดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

1. จัดทำวารสารวิจัย เสนอผลงานวิจัยและข่าววิจัยในแง่มุมต่าง ๆ ให้เป็นศูนย์การวิเคราะห์วิชาการเกี่ยวกับนโยบายวิธีการและปัญหาต่าง ๆ ของการวิจัย

2. จัดทำเป็นจุลสารงานวิจัยหรือจดหมายข่าว มีลักษณะเป็นข่าวงานวิจัยในเชิงสรุปเนื้อหาของการวิจัยในลักษณะย่อแต่ได้ใจความหลัก สามารถเผยแพร่ได้ประจำสม่ำเสมอ

3. จัดทำ "บทคัดย่อ" (Abstracts) เป็นการรวบรวมบทคัดย่องานวิจัย เป็นเล่มเดียวกันที่สมบูรณ์และครบถ้วน

4. จัดพิมพ์งานวิจัยฉบับสมบูรณ์โดยมีเป้าหมายเพื่อใช้งานวิจัยได้เผยแพร่ในกลุ่มเฉพาะสาขา เผยแพร่ในวงกว้าง คัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณค่าจัดพิมพ์ในลักษณะที่เรียกว่า Monograph เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ในปริมาณที่มากพอที่จะให้เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวางในกลุ่มนักวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ในการอ้างอิง เพื่อเข้าสู่วงการวิชาการระดับสากล

5. จัดแสดงผลงานวิจัยประจำปีของมหาวิทยาลัยและคณะวิชา

6. จัดระบบห้องสมุดเฉพาะส่วนที่เป็นผลงานวิจัย ที่นอกเหนือไปจากวิทยานิพนธ์

นอกเหนือจากนั้น ควรให้การสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในกลุ่มปฏิบัติงานเฉพาะเรื่อง โดย

1. รวบรวมงานวิจัยที่มีหลายสาขา รวมเป็นเล่มเดียวกัน ติดตามความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของงานวิจัยและประเมินปฏิกิริยาผู้อ่าน และผู้ใช้ผลงานวิจัยอยู่เสมอ

2. คัดเลือกงานวิจัยเฉพาะเรื่องที่ใกล้เคียงกันเป็นชุดเดียวกันเผยแพร่ต่อกลุ่มที่ใช้งานวิจัยชุดนั้นโดยตรง อาจจัดประชุมพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้วิจัยและผู้ใช้งานวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัยให้ตรงความต้องการของผู้ใช้โดยตรง

เพื่อเป็นการส่งเสริมการประเมินผลงานวิจัยที่เน้นคุณค่าต่อมนุษยชาติ คณะต่าง ๆ ควรจัดให้มีระบบตรวจสอบองค์ความรู้ (Peer review) ผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ในภาพรวมโดยวัดคุณค่าการเป็นที่ยอมรับ และมีผลต่อการยกระดับมาตรฐานคุณภาพชีวิตของมนุษยชาติ

สำหรับงานวิจัยของอาจารย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น คณะต่าง ๆ ควรให้การสนับสนุนผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดย

1. เชิญชวนให้นักวิจัยเสนอโครงการวิจัย ในลักษณะกำหนดหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อคัดเลือกและรับการสนับสนุนจากแหล่งทุน

2. จัดให้มีการสัมมนาความก้าวหน้าหรือผลการวิจัยร่วมกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อแลกเปลี่ยนความเห็นและพัฒนาโครงการวิจัยที่ต่อยอดฐานความรู้จากผลงานวิจัยที่มุ่งพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยในภาพรวม

ระบบจูงใจ

การสร้างระบบจูงใจเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในทุกสาขาวิชาและคณะวิชาได้ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คณะและวิทยาเขตควรสร้างระบบจูงใจอย่างเป็นรูปธรรมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1. ให้น้ำหนักงานวิจัยเท่ากับงานสอนเพื่อให้เห็นความสำคัญของการวิจัย
2. ให้ข้อมูลข่าวสารถึงความสำเร็จของผลงานวิจัยของอาจารย์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

(Success story) เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย

3. สร้างระบบกัลยาณมิตร โดยให้นักวิจัยในทีมเดียวกันหรือสาขาวิชาเดียวกันได้มีการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำปรึกษาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านวิจัยร่วมกัน ทำให้อาจารย์สนใจและกระตุ้นให้เกิดกำลังใจในการทำวิจัย

4. แสดงออกถึงการยอมรับในความสำเร็จของงานวิจัย เช่น การจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานการประกาศเกียรติคุณนักวิจัยดีเด่นหรือผลงานวิจัยดีเด่น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเป็นกำลังใจแก่อาจารย์ผู้ทำวิจัย และสร้างค่านิยมพื้นฐานของการยอมรับนักวิจัย

5. ให้ทุนไปเสนอผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการต่างประเทศ จูงใจให้มีการผลิตผลงานวิจัยที่ได้มาตรฐานระดับนานาชาติมากขึ้น ทำให้อาจารย์มีโอกาสเข้าไปอยู่ในวงวิชาการระดับสากลได้

6. จัดตั้งหน่วยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาด้านวิจัย เช่น หน่วยช่วยเหลือในการเขียนบทความวิจัย (Writing Clinic) หน่วยช่วยเหลือด้านการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

7. จัดให้มีแกนนำในกลุ่มต่าง ๆ ของอาจารย์และเสริมสร้างให้เกิดมวลพลัง (Clinical mass) ที่เป็นแรงผลักดันให้มีการวิจัยขึ้น เช่น การจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการวิจัยที่มีการรวมนักวิจัยให้มาทำงานร่วมกันในเทคนิคเฉพาะทาง

8. กำหนดให้อาจารย์นำวิธีการวิจัยเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา

9. เปิดโอกาสให้อาจารย์ได้ระดมความคิดกำหนดหลักปฏิบัติตามจรรยาบรรณนักวิจัยเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นนักวิจัยที่ดี

10. จัดประชุมทางวิชาการเพื่อเสนอผลงานวิจัยของอาจารย์เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์วิชาการในทางสร้างสรรค์

ระบบพัฒนาอาจารย์นักวิจัย

เพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ให้ก้าวสู่การเป็นนักวิจัยมืออาชีพ มีภารกิจงานวิจัยเทียบเคียงกับงานสอน และถือว่าการทำวิจัยเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยทุกคน วิทยาเขตและคณะต่าง ๆ ควรจัดระบบพัฒนาอาจารย์ ดังนี้

1. พัฒนาระบบคัดเลือก คัดสรรอาจารย์ใหม่ (Recruitment) โดยพิจารณาศักยภาพด้านวิจัยควบคู่กับการสอน

2. จัดระบบพี่เลี้ยงนักวิจัย (Mentors) เพื่อให้คำปรึกษา และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการทำวิจัยให้กับอาจารย์นักวิจัยรุ่นใหม่

3. จัดให้มีการทำวิจัยเป็นทีม โดยให้นักวิจัยอาวุโสเป็นหัวหน้าโครงการและเปิดโอกาสให้นักวิจัยรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้มีการเรียนรู้ทักษะและประสบการณ์ในการทำวิจัยในโครงการขนาดใหญ่

4. จัดฝึกอบรมวิทยาการวิจัย ทั้งในระดับพื้นฐานและระดับดำเนินการให้กับกลุ่มอาจารย์ที่เริ่มทำวิจัยตามความเหมาะสม

5. จัดสรรทุนอุดหนุนสำหรับพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ ให้มีโอกาสไปอบรมสัมมนาหรือศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาความรู้ ประสบการณ์และทักษะด้านการทำวิจัย

6. พัฒนานักวิจัยระดับหลังปริญญาเอก (Post Doctorate) โดยเปิดโอกาสให้อาจารย์ใหม่ที่จบปริญญาเอกเข้าสู่การทำ Post Doc ได้ทั้งภายในและต่างประเทศ และสนับสนุนให้มีการบ่มเพาะประสบการณ์การทำวิจัยแก่อาจารย์ โดยให้เวลาและทุนได้เข้าร่วมงานกับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ ก่อนนำความรู้กลับมาพัฒนางานวิจัยในประเทศ

7. เสริมสร้างโลกทัศน์ด้านวิจัยทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ให้มีความเป็นสากล โดย

7.1 กำหนดให้อาจารย์ผลิตผลงานวิจัยทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ อย่างสร้างสรรค์เหมาะสมกับวัฒนธรรมและท้องถิ่น เพื่อความรอบรู้อย่างลึกซึ้ง และเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง อย่างแท้จริงจนสามารถขยายผลนำสรุปอ้างอิงให้เป็นสากลได้

7.2 จัดกิจกรรมเชื่อมโยงนักวิจัยและเนื้อหาระหว่างท้องถิ่น เมือง และสากลให้เข้มแข็งมากขึ้น และกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เอื้อประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงและสร้างพลังอำนาจทางวิชาการทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์จากฐานล่างและจากภายใน

7.3 จัดให้มีกลุ่มงานวิจัยเป็นอาศรมวิชาการที่มีวัฒนธรรม “ช่วยกันคิด แบ่งกันทำ” สร้างงานวิจัยในแนวเรื่องเดียวกัน สร้างสรรค์ความรู้เพื่อพัฒนาสังคม

7.4 ประสานงานระหว่างผู้ทำวิจัยด้านมนุษศาสตร์ สังคมศาสตร์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และวิธีการวิจัย ตลอดจนผลที่ได้จากการวิจัยทั้งระดับสถาบันและระดับชาติ เช่น จัดเวทีเสวนางานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์

ระบบสร้างความเป็นเลิศและความเข้มแข็งในศาสตร์และสาขาวิชา

ในการสร้างความเป็นเลิศในสาขาวิชาหรือในศาสตร์ของแต่ละคณะสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. ให้มีการวิจัยพื้นฐานตามสาขาวิชา ใช้กลไกของหน่วยปฏิบัติการวิจัยเพื่อสร้างความสามารถเฉพาะด้านและมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

2. จัดตั้งภาควิชาตัวอย่าง เป็นการพัฒนาที่เริ่มจากภายในภาควิชาเพื่อสร้างพลังภายใน และสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของภาควิชา โดยสมาชิกเป็นผู้กำหนดความต้องการ กำหนดแผนพัฒนาภาควิชาที่มีเป้าหมายระยะสั้น ระยะยาว กำหนดกลวิธีและแผนดำเนินการที่จะประกอบด้วย แผนพัฒนาวิชาการ แผนวิจัยและแผนพัฒนาบุคลากร

3. จัดทำฐานข้อมูล Web board ของกลุ่ม Database สาขาวิชา และรวบรวม List of publications ของนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการสืบค้นและเผยแพร่องค์ความรู้ของศาสตร์เฉพาะสาขาวิชา

4. พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นพื้นฐานโดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์และการมุ่งเป้าเพื่อให้งานวิจัยสนับสนุนงานพัฒนาและทำให้การพัฒนาวางอยู่บนฐานความรู้ที่แข็งแกร่งมากขึ้น

5. สร้างระบบการนำผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปสู่การผลิตทางอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม คือ ทำได้ คุ้มทุน และมีผู้ต้องการซื้อ

ระบบการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย

ในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัย ในระดับวิทยาเขต สามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบได้ โดยดำเนินการได้ทั้งในระดับวิทยาเขตและคณะวิชา ดังนี้

การพัฒนาระบบการจัดสรรทุนวิจัย วิทยาเขตและคณะวิชาดำเนินการได้ โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรทุนวิจัยมี 2 ระดับ ระดับที่ 1 เป็นเกณฑ์ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณการวิจัย ระดับที่ 2 เป็นเกณฑ์การพิจารณาถึงความสำคัญของโครงการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทุน

2. จัดสรรทุนวิจัยที่มีความเหมาะสม ทำให้เกิดการสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ ทุนวิจัยต้องมีค่าตอบแทนนักวิจัย และผู้ช่วยวิจัย เพื่อเป็นสิ่งจูงใจ และสร้างอาชีพนักวิจัย

3. กำหนดสัดส่วนของทุนวิจัย (ทั้งทุนการทำวิจัยและทุนเผยแพร่ผลงานวิจัย) เปรียบเทียบกับงบประมาณทั้งหมดของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน

4. จัดรูปแบบเงินทุนสนับสนุนใน 3 ประเภท ได้แก่

   1) ทุนสนับสนุนแบบให้เปล่า (Grant)

   2) ทุนแบบกู้ยืม (Loan)

   3) ทุนแบบสมทบกองทุนหมุนเวียน (Revolving Fund)

5. จัดสรรทุนวิจัยให้สมดุลกับความต้องการวิจัย ความสมดุลระหว่างสมรรถภาพในการวิจัยของสถาบันและความสนใจวิจัยของแต่ละบุคคล

6. สร้างกลไกหรือวิธีการติดตามความก้าวหน้าของผลงาน และประเมินผลงานวิจัยเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาทุนวิจัย

7. ใช้ "ระบบคุณธรรม" (Merit system) ในการจัดสรรทุนคือ จัดให้ตามคุณภาพและความสอดคล้องกับนโยบายลำดับความสำคัญด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยและต้องจัดสรรให้เพียงพอที่จะได้ผลงานที่มีคุณภาพ

8. การบริหารเงินในโครงการวิจัย ควรมอบอำนาจการเบิกจ่ายลงไปถึงระดับหน่วยปฏิบัติให้มากที่สุด เพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

9. จัดให้มีทุนสนับสนุนให้อาจารย์ใหม่ในการเริ่มต้น (Start-up fund) ในการพัฒนาขอเสนอโครงการการศึกษาวิจัยเบื้องต้น

10. จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมแก่นักวิจัยที่สามารถพัฒนาเป็นกลุ่ม จัดตั้งเป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทางได้ (Specialized research center) ซึ่งในแต่ละคณะอาจมีศูนย์วิจัยมากกว่า 1 ศูนย์ โดยแต่ละศูนย์สามารถขอตั้งงบประมาณได้ทั้งจากงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ โดยมหาวิทยาลัยจะกำหนดแนวทางนากรติดตามและประเมินผลงานของศูนย์วิจัยทุกปี

11. พิจารณาให้ทุนวิจัยต่อเนื่อง 3 ปี 5 ปี หรือ 7 ปี กับงานวิจัยที่มีความต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่แก้ปัญหาสังคมได้ในภาพรวม

สำหรับการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการได้โดย

1. กำหนดกฎเกณฑ์และระบบในการบริหารจัดการด้านการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการวิจัยโดยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรทั้งในระดับสถาบัน ระดับคณะและภาควิชา

2. ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลระบบการจัดสรรทรัพยากรด้านการวิจัยให้มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนั้น ในเรื่องของการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการวิจัย วิทยาเขต และคณะวิชาสามารถดำเนินการได้โดย

1. ประสานกับแหล่งเงินทุนทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อขอสนับสนุนทรัพยากรทุกด้านทั้งเงินทุน สถานที่ อุปกรณ์ วัสดุ คนและเวลา โดยเสนอโครงการวิจัยที่มี Impact ต่อผู้ใช้ผลงานวิจัย

2. เพิ่มคุณภาพของผลผลิตเพื่อให้ตอบสนอง และแก้ไขปัญหาได้ตรงตามความต้องการของแหล่งทุน ซึ่งส่งผลต่อการให้การสนับสนุนทรัพยากร

3. จัดการรวมกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพทางทรัพยากรห้องสมุด ระบบสารสนเทศและเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

หากพิจารณาในเฉพาะสาขาวิชา ทั้งทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ สามารถดำเนินการได้ดังนี้

1. จัดหาแหล่งเงินทุนวิจัยที่ต้องใช้องค์ความรู้ด้านมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถแก้ปัญหา และก่อประโยชน์แก่สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. ส่งเสริมเครือข่ายวิจัยของสาขาวิชา โดยประสานความร่วมมือระหว่างนักวิจัยทางมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ทั้งสถาบันในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นทรัพยากรและเทคโนโลยีร่วมกัน ทำให้เกิดความประหยัด คุ้มค่า และได้ผลงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

สำหรับสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สามารถดำเนินการในลักษณะส่งเสริมศูนย์ข้อมูล และศูนย์ปฏิบัติการ ดังนี้

1. จัดตั้งศูนย์ข้อมูลสิทธิบัตรในด้านเทคโนโลยีและการประดิษฐ์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. จัดตั้งพิพิธภัณฑ์หรือศูนย์รวมวัตถุต่าง ๆ ที่รวมสิ่งที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการวิจัย และเป็นแหล่งอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าวิจัย

3. ให้มีระบบประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

4. จัดตั้งศูนย์เครื่องมือวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยสำหรับเครื่องมือขนาดใหญ่ ราคาสูง ใช้ร่วมกันหลายคณะและสถาบัน โดยมีการบำรุงรักษาเครื่องมือให้อยู่ในสภาพการใช้งานอยู่ตลอดเวลา

5. จัดให้มีหน่วยปฏิบัติการวิจัยหรือห้องปฏิบัติการวิจัย โดยมีบุคลากรกลุ่มหนึ่งรับผิดชอบดูแล บำรุงรักษา

ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการส่งเสริมงานวิจัยของอาจารย์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยควรมีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพสูงสามารถเอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของอาจารย์ในแต่ละสาขาวิชา ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว กว้างขวาง ควรจัดทำระบบฐานข้อมูลงานวิจัยและงานวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย และเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งระดับชาติและนานาชาติ การจัดสรรแหล่งสารสนเทศสำหรับการสืบค้นข้อมูลด้านงานวิจัยเป็นสิ่งที่สำคัญ การมีแหล่งข้อมูลเพียงพอต่อความต้องการ มีข้อมูลทุกองค์ประกอบของระบบสารสนเทศการวิจัย มีเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้คำแนะนำได้ตลอดเวลา ปัจจัยเหล่านี้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักวิจัยต้องการที่จะทำงานวิจัยเพิ่มขึ้น

การมีระบบสารสนเทศที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีห้องปฏิบัติการวิจัยในคณะหรือหน่วยงานที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้ทั้งแบบ Mannual, Electronic ดังนั้นคณะและวิทยาเขต ควรจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะ ตั้งผู้จัดการระบบ จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น คอมพิวเตอร์ จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ เป็นการเอื้อให้อาจารย์นักวิจัยมีแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิจัยที่มีประโยชน์ต่อสังคม คณะ/หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ควรจัดเตรียมเรื่องระบบการสืบค้นข้อมูลจากภายนอก เช่น Website ต่างๆ สิ่งที่จะเป็นตัวชี้วัดระบบประสบความสำเร็จคือ มีผู้เข้าไปใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศวิจัยเชิง Electronic/walk in เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อุปสรรคสำคัญเกี่ยวกับการเข้าไปสืบค้นข้อมูลงานวิจัย คือ ไม่มีฐานข้อมูลสืบค้น ไม่มีห้องปฏิบัติการวิจัยโดยเฉพาะ ขาดอุปกรณ์ด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

นอกจากนั้น ควรมีการผลักดันให้มหาวิทยาลัยและวิทยาเขตได้ปรับเปลี่ยนองค์กร เพื่อก้าวสู่มหาวิทยาลัยใยแก้วในเครือข่ายแห่งความรู้ โดยกำหนดให้มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการต่อเชื่อมเข้าสู่เครือข่ายความรู้และผู้รู้ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานทุกด้านทั้งการสอน การวิจัยและการให้บริการวิชาการ

ในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการดำเนินการให้เอื้อต่อการพัฒนาวัฒนธรรมวิจัยของอาจารย์ ดำเนินการได้โดย

1. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่ศูนย์สารสนเทศ และหน่วยงานวิจัยสถาบัน โดยการจัดสรรทุนในเชิงโครงสร้าง และปัจจัยพื้นฐานที่ส่งเสริมงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอ

2. จัดระบบการบันทึกองค์ความรู้ตำราต่าง ๆ ในสากล ในรูปหน่วยข้อมูลอิเล็คทรอนิกส์ (Digitization of information)

3. ปฏิรูปห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดอิเล็คทรอนิกส์ (Digital library) และเชื่อมเครือข่ายห้องสมุดระดับภูมิภาค (Regional library network) เพื่อการเข้าถึงข่าวสารข้อมูลและการเรียนรู้ร่วมกัน

4. พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องแปลภาษาอิเลคทรอนิคส์ที่สามารถแปลภาษาหลากหลายให้เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาสากลได้อย่างรวดเร็วถูกต้องและสะดวก

5. พัฒนาคอมพิวเตอร์เครือข่าย (Network computer) ราคาประหยัดเพื่อการใช้งานอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะเพื่อการศึกษา

ระบบรักษาคุณภาพและมาตรฐานผลงานวิจัย

เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพและมาตรฐานผลงานวิจัยของอาจารย์วิทยาเขตและคณะ สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาคุณภาพทั้งกระบวนการตั้งแต่การให้ทุน การติดตาม และการรับรองผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ต้องมีความครบถ้วนตามมาตรฐานการวิจัยที่ดี โดยมีมาตรการควบคุมคุณภาพและประกันคุณภาพ

2. กำหนดกระบวนการพิจารณาทุนโดยคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ และเป็นผู้ที่มีทัศนคติในการส่งเสริมมากกว่าการควบคุม ทำหน้าพิจารณาโครงการวิจัย และติดตามความก้าวหน้าของงาน เพื่อรักษาคุณภาพงานทั้งเนื้องานและกำหนดเวลา

3. พิจารณาประสิทธิผลของงานวิจัยโดยการได้รับรองคุณภาพจากภายนอก เช่น การตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการที่เชื่อถือได้ การได้รับสิทธิบัตร การได้รับรางวัลและการยกย่องในรูปแบบใด ๆ หรือการที่นักวิจัยเป็นกรรมการระดับชาติ (National committee participation)

4. กำหนดดัชนีคุณภาพทางวิชาการ โดยแบ่งเป็นดัชนีงานวิจัยแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้ประเมินงานของหน่วยปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นโครงการวิจัย เป็นหน่วยปฏิบัติการวิจัยระดับคณะหรือภาควิชา

5. จัดให้มีการจดสิทธิบัตรสำหรับผลงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือเพื่อการพัฒนาสังคม

6. กำหนดให้มีการพัฒนาแฟ้มสะสมกิจกรรมการวิจัย และโครงการอบรมด้านวิจัยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ประเมินผลงานวิจัยของอาจารย์

7. จัดประชุมวิพากษ์ผลงานวิจัยเพื่อให้มีการปรับปรุงคุณภาพ และมีการเปรียบเทียบในเชิงคุณภาพ